

Project Levensloop Oudere Vluchtelingen (LOV)

(Zoektocht naar de belevingswereld van oudere vluchtelingen met het oog op het ontwikkelen van een empowermentprogramma)

Een ontwikkelingsproject van de Stichting BMP



FACT SHEET

Achtergrond en aanleiding

Wie nadenkt over de positie van vluchtelingen denkt al snel aan asielzoekers en jongeren die hun weg op de arbeidsmarkt moeten zien te vinden. Slechts weinigen staan erbij stil dat er in Nederland sprake is van een toenemende groep oudere vluchtelingen, die met geheel andere vraagstukken worden geconfronteerd. Oudere vluchtelingen in Nederland komen uit landen als: Irak, Iran, Afghanistan, Eritrea, Ethiopië, Vietnam, Bosnië en Chili. Zij zijn meestal op relatief jonge leeftijd naar Nederland gevlucht en merken nu, dikwijls tot hun eigen verbazing, dat ze hier oud worden. Sommigen hebben op latere leeftijd moeten vluchten en ontdekken hier hoe moeilijk het is een nieuw bestaan op te bouwen als je al zo'n lange persoonlijke geschiedenis hebt.

De stichting BMP heeft in de periode 2001-2002 een eerste activerende verkenning naar de positie van oudere vluchtelingen uitgevoerd. Uit deze verkenning komt onder andere naar voren dat veel vluchtelingen op latere leeftijd het risico lopen in een maatschappelijk isolement te geraken. Zij hebben het gevoel dat niemand hen kent, dat niemand van hun geschiedenis weet en dat het heel moeilijk is om de eigen levenservaring en talenten hier "te gelde" te maken. Uit de verkenning blijkt ook dat de behoefte onder oudere vluchtelingen om op een of andere wijze deel te nemen aan de Nederlandse samenleving en zich maatschappelijk in te zetten, groot is. Mensen kunnen echter alleen hun eigen isolement doorbreken wanneer ze het gevoel hebben dat anderen in hen geïnteresseerd zijn en dat hun ervaringen en inzichten ertoe doen.

Doel

Daarom heeft de stichting BMP, mede op verzoek van een aantal organisaties van en voor vluchtelingen, het initiatief genomen tot het project Levensloop Oudere Vluchtelingen (LOV). Doel van het project LOV is om op basis van hun eigen levensverhalen en op basis van een aantal experimenten met expressietechnieken, een empowermentprogramma voor oudere vluchtelingen te ontwikkelen.

Projectbeschrijving

Het project Levensloop Oudere Vluchtelingen is opgezet als een zoektocht naar de verhalen en de levensloop van oudere vluchtelingen en naar de behoeften die zij hebben op het gebied van expressie en sociale relaties.

Daarnaast kent het project een aantal experimenten waarin oudere vluchtelingen zelf uitproberen welke expressietechnieken hen het meest aanspreken en tot welke producten het werken met deze technieken leidt. Op basis van de zoektocht en de experimenten worden uiteindelijk een methode en een programma ontwikkeld die vluchtelingen zelf en de organisaties die met hen werken in staat stellen de

grote potentie van deze groep aan te boren en hun inburgering te vergemakkelijken.

Organisatie

Het project kent verschillende organisatorische eenheden.

Een kerngroep van gezaghebbende personen uit diverse geledingen van de Nederlandse samenleving waaronder personen afkomstig uit de drie genoemde vluchtelingen gemeenschappen.

Een projectteam bestaande uit een projectleider (een staflid van de stichting BMP) en een drietal tweetalige freelancers.

Een jongerengroep van eerste en tweede generatie vluchtelingen die de interviews en groepsgesprekken voorbereidt aan de hand van video-impresies.

Een begeleidingscommissie van externe deskundigen die de systematiek van het project volgt en uitspraken doet over de effecten van de gehanteerde methode.

Fasering en werkwijze

Het project is opgebouwd uit twee fases. De eerste fase duurt van oktober 2002 tot en met augustus 2003 en staat in het teken van verzamelen. Deze fase bestaat uit de volgende stappen:

1. inhoudelijke en organisatorische voorbereiding
2. zoektocht naar de levensverhalen en de levensloop en van oudere vluchtelingen
3. activering van instellingen en organisaties
4. verkenning van toepasbaarheid van bestaande methodes
5. opstellen van handreikingen voor verdere praktijkexperimenten

Fase 1 wordt afgesloten met een publicatie waarin de levensverhalen van oudere vluchtelingen worden beschreven, waarin hun behoefte aan expressie in kaart wordt gebracht en waarin een serie handreikingen voor de experimenteerfase wordt aangereikt.

De tweede fase, die 12 maanden duurt staat in het teken van doen en leren. Er vinden vier praktijkexperimenten plaats waarin oudere vluchtelingen experimenteren met verschillende expressietechnieken, zoals fotografie, drama, dans en schrijven. Op basis van de resultaten van de zoektocht en de praktijkexperimenten worden een handzame methode en programma voor empowerment van oudere vluchtelingen ontwikkeld. In fase 2 wordt nauw samengewerkt met organisaties als:

- videostudio's
- herinneringsprojecten
- internetcafés en 'seniorweb'
- muziekscholen
- organisaties van oudere vluchtelingen en oudere migranten
- zorginstellingen

De uitkomsten van het project als geheel worden in een korte toegankelijke publicatie beschreven die voorzien wordt van begeleidend videomateriaal.

NB. Verslag is gereed en is in principe door iedere geïnteresseerde te bestellen bij de stichting BMP. De kosten zijn €14,25 inclusief verzendkosten. (Wij houden graag zicht op de bestellingen om de privacy van de deelnemers (met name de mensen op de CD te kunnen beschermen.)

Stichting Bevordering Maatschappelijke Participatie (BMP)
Sarphatikade 13

1017 WV Amsterdam
telefoon (020) 4282728
fax (020) 4282928
Email: bmpadam@xs4all.nl